

Sygn. akt V CSK 135/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa G. K.

przeciwko J. P.

o uznanie za niegodnego dziedziczenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

W sprawie nie występuje żadna z przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., choć skarżący odwołali się do wystąpienia zagadnienia prawnego, do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepublikowane.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo sformułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie

może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepublikowane).

Przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienie nie do końca odpowiada powyższym wymaganiom. Przede wszystkim skarżący przeoczył, że wskazywany jako podstawa zawieszenia postępowania przez Sąd Apelacyjny art. 177§ 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 390 § 1 k.p.c. dotyczy innego toczącego się postępowania cywilnego, a nie postępowania karnego. Skoro zapadł przeciwko pozwanemu prawomocny wyrok karny stwierdzający wieloletnie się jego znęcanie nad matką to taki stan rzeczy nie jest objęty także hipotezą art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. Wszystkie przypadki zawieszenia postępowania określone w art. 177 dotyczą zawieszenia fakultatywnego, a nie obligatoryjnego.

Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości nie doczekał się należytej wykładni, bądź niejednolita jego interpretacja wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. W takim wypadku strona powinna przedstawić na czym polegają te rozbieżności, ze wskazaniem konkretnych orzeczeń (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Rozbieżność orzecznictwa musi dotyczyć kwestii mającej dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

Skarżący odwołał się wprawdzie do art. 930 k.p.c., ale niewątpliwie został on powołany pomyłkowo. Wprawdzie art. 930 k.c. dotyczy przebaczenia przez spadkodawcę spadkobiercy, niemniej przedstawione zagadnienie jest nieadekwatne do dokonanych ustaleń, skoro Sąd Apelacyjny wyraźnie stwierdził, że złożenie życzeń nie oznaczało, że spadkodawczyni „puściła w niepamięć” doznana od skarżącego krzywdę.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/2001, OSNP 2004, nr 6, poz. 100.). Przypomnieć też należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący na takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz.135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r, IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Poza tym nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw

db